

وەزارەتی ناوڤۆ

ناوەندی هاوبەشی هەماهەنگی قەیرانەکان

کۆمەکی مەرۆیی حکومەتی هەریمی بو ئاوارە
و پەنابەرانی

ئۆپەرەسیۆنی رزگارکردنی موسڵ

وەلامدانەوهی قەیرانی مەرۆیی لە هەریمی کوردستان-عێراق

رپۆرتی ژمارە (٩)، کانۆنی دووهمی سالی ٢٠١٧

۱. دەرئەنجامەکانی قەیرانی موسڵ لە لایەن وەزیری ناوخۆ..... ۳
۲. ئامادەکاری مرۆیی پێشوخته..... ۷
۳. وەلامدانەوی خیرا..... ۸
۴. هاوکاری و کۆمەکی مرۆیی..... ۱۴
۵. هەماهەنگی و وەلامدانەوی..... ۱۴
۶. پوختەي راپۆرت..... ۱۵
۷. پاشکۆي ژمارە ۱: دەرمان و کەلوپەلی تەندروستی هەرە پێویست..... ۱۷

سەرچاوه : داتا و زانیارییهکانی ئەم راپۆرتە لە سەرچاوهی جیاواز وەرگیراون و لەوانهیه کەم و کۆری لە شیوازی جیاوازی کۆکردنەوه و هەئسەنگاندنی داتاگان لە سەرچاوهکان کاریگەری هەبیت لەسەر پاستی و دروستی داتاگان کە لەم راپۆرتە خراوتەته پوو. بۆ زانیاری زیاتر تکایه پهیوهندی بکەن به ناوهندی هاوبهشی هەماهەنگی قەیرانهکان: jcc.moi@jcckrg.org.

۱. دەرنه نجامه كانى قهيرانى موسل:

حكومه تى ھەريىمى كوردستان ئەو پەرى تىواناى خۆى خستووھتە گەر بۆ چاودىرى كىردن و پاراستنى ھەزاران كەس كە لە ژيىردەستى داعش ھەلاتوون لە ئەنجامى ئۆپەراسىيونى پزگار كىردنى پارىزگای موسل و دەورووبەرى. جگە لەوھى كە پيشتر نزيكەى ۱,۸ ملىون ئاوارە و پەنابەر لە ھەريىمدا نيشتەجى كراون، كاريگەرھىيە خيراو بەرچاوەكانى ئەم شەپۆلى ئاوارەبوونە زۆرن، لەوانە: زۆر بوونى پزىژى بەرچاوى بريندارەكان كە روو لە نەخۆشخانەكان و كەرتى تەندروستى ھەريىمى كوردستان دەكەن، فشاريىكى زۆرى خستووھتە سەر كەرتى تەندروستى لە ھەريىم، ھەروەھا دابىن كىردنى ئاسايش و پاراستنى ئاوارە ھاتووھكان و ئەو ئاوارە و پەنابەرئەش كە پيشتر لە ھەريىمدا بوونيان ھەبوو بەشيوھىيەكى بەرچاوە گەشەى كىردوو، كە ئەوھش بارگىرانييەكى زۆرە بۆ سەر ھەريىمى كوردستان.

لە سەرھتای دەستپيىكى ئۆپەراسىيونەكەوھ لە پۆزى (۱۷ تشرىنى يەكەمى ۲۰۱۶ تا ۲۸ كىنوونى دووھمى ۲۰۱۷) زياتر لە (۱۹۴,۰۰۰) كەس لە موسل و دەورووبەرى ھەلاتوون و ئاوارە بوون. دواىن زانىارىيەكانى ھەريىم ئامازە بەوھ دەكەن كە زياتر لە (۹۶,۰۰۰) كەس لە ئاوارەكان گەشستووھتە ھەريىم و لە پارىزگاكانى ھەولير و دھۆك دا چاودىرىيە دەكرين.

لە كاتىكدا پلانى سەربازىيى و ئامادەكارىيەكان بۆ پزگار كىردنى لای چەپى شارى موسل بەردەوامن، وا خەملىندراوھ كە ھيشتا زياتر لە نيو ملىون كەس لە ناوچەى ژير دەستى داعش دەژين لە ناو شارەكە و گریمانە دەكرىت زۆرىنەيان ئەوئ جىبھيلن و پيوستيان بە ھاوكارى مروىي ببيت.

پوختە:

ھەريىمى كوردستان لە ئىستادا خانەخوئى (۱,۸) ملىون كەسە؛ ۹۷% پەنابەرى سورى و ۴۰% ئاوارەى ناوخواى عىراقى كە لە ئەنجامى شەرى سوريا و كۆمەلكوژى و توندوتىزييەكانى پىكخراوى تىرۆرىستى داعش و ئۆپەراسىيونە بەردەوامەكان بۆ پزگار كىردنى ناوچەكانەوھ ئاوارە بوونە.

ئەو ئاوارانەى كە دەگەنە ھەريىمى كوردستان زۆربەيان بريندارن و حالەتى دەروونيان باش نىە و پيوستيان بە چارەسەرى خيرا و دريژخايەن ھەيە. پيش ئۆپەراسىيونى موسل، ھەموو نەخۆشخانەكانى ھەريىمى كوردستان پربوون لە پەنابەر و ئاوارەى ناوخوا كە چارەسەريان بۆ كراوھ بەبى جىاوازى، لە ئىستادا ئەو فشارە زياتر بوو بە جوړيىك مەترسى ھەيە لەسەر بەردەوامبوونى كەرتى تەندروستى لە ھەريىمى كوردستان ئەگەر بەجدىيەوھ گىرنگى پى نەدرىت.

هیزه‌کانی پیشمه‌رگه‌ی کوردستان ده‌یان هه‌زاران کیلۆمه‌تر له شار و گوند و پێگای ستراتیژی ژێر ده‌سه‌لاتی داعشیان پزگار کردوو و پاک کردوو ته‌وه. ئەم سه‌رکه‌وتنه‌ گه‌وره‌یه‌ له ئەنجامی قوربانیدانی گه‌وره و به‌رده‌وام هه‌روه‌ها شه‌هیدبوونی (١,٦٠٠) پیشمه‌رگه و برینداربوونی زیاتر له (١٠,٠٠٠) پیشمه‌رگه به‌ده‌ست هاتوو. له هه‌مان کاتدا، ئەو قه‌یرانه داراییه‌ی له ئەنجامی خه‌رجیی شه‌ر و هاوکاری مرۆیی و دابه‌زینی نرخ‌ی نه‌وت و برینی به‌شه بودجه‌ی هه‌ریمی کوردستان به‌ بریاری حکومه‌تی فیدرالی عێراق، هه‌ریمی کوردستانی رووبه‌رووی سه‌خت‌ترین قه‌یران کرده‌وه.

له ئەنجامی ئەوه‌دا فه‌رمانبه‌ران و هاو‌لاتیانی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به‌شیک‌ی زۆری موچه‌که‌یان که‌م کرایه‌وه، ئەمه‌ش کاریگه‌ری نه‌رێیانه‌ی له‌سه‌ر ریزه‌کانی پیشه‌وه‌ی هیزه‌کانی پیشمه‌رگه و پیشکه‌شکردنی خزمه‌تگوزاری دروست کرد. رێژه‌ی بیکاری سێ هینده زیادی کردوو، له‌ ساڵی ٢٠١٣ دا له ئەم رێژه‌یه (٣٪) بوو، به‌لام له‌ ساڵی ٢٠١٦ دا به‌رز بووه‌وه بۆ ١٤٪.

خزمه‌تگوزاری ته‌ندروستی.

به‌هۆی قه‌یرانی دارایی و زۆربوونی ژماره‌ی ئاواره‌کان و به‌رزبوونه‌وه‌ی ژماره‌ی برینداره‌کان، که‌رتی ته‌ندروستی له هه‌ریمی کوردستان تووشی کورته‌پیان هاتوو، به‌جۆرێک که نه‌خۆشخانه‌کانی هه‌ریمی کوردستان له توانایاندا نیه هه‌موو هاوکارییه‌کی پزیشکی پیشکه‌ش به بریندارانی هیزه‌کانی عێراق و پیشمه‌رگه و هه‌زاران ئاواره‌ی بریندار و ته‌نانه‌ت هاو‌لاتیانی هه‌ریمی کوردستانیش بکه‌ن. ژماره‌ی یه‌که‌کی چاودێری و جیگای نه‌خۆش و ده‌رمانی پێویست ئەوه‌نده که‌من که ناتواند ریت هه‌موو حاله‌ته‌کان وه‌ربگیرێن. له سه‌ره‌تای ئۆپه‌راسیۆنی سه‌ربازی (١٧ کانونی دووه‌می ٢٠١٦) زیاتر له (١٠,٣٤٠) برینداری مه‌ده‌نی گواستراونه‌ته‌وه بۆ نه‌خۆشخانه‌کانی هه‌ریم؛ له‌وانه (٢,٣٤٠) که‌سیان گواستراونه‌ته‌وه بۆ پارێزگای ده‌وک و (٨,٠٠٠) بۆ پارێزگای هه‌ولێر. ئەمه‌ جگه له ژماره‌یه‌کی زۆر له سه‌ربازی عێراقی و پیشمه‌رگه. ئەگه‌ر هاوکاری نیوده‌وله‌تی که‌رتی ته‌ندروستی هه‌ریم نه‌کریت، ئەوا هه‌ریم رووبه‌رووی کاره‌سات ده‌بێته‌وه.

چاودێری ته‌ندروستی ئاواره‌کان له‌گه‌ڵ هه‌بوونی قه‌یرانی دارایی و ناردنی برپکی که‌می ده‌رمان و پێداویستی پزیشکی له لایه‌ن حکومه‌تی ناوه‌نده‌وه. قه‌یرانه داراییه‌که کاریگه‌ری نه‌رێیانه‌ی له‌سه‌ر خزمه‌تگوزاری گشتی له حکومه‌تی کوردستان به‌جێ هێشت، و بێگومان که‌رتی ته‌ندروستییش بێ به‌ش نه‌بوو له‌و کاریگه‌ریانه. دکتۆره‌ شاره‌زاکان ناتوانن بۆ ماوه‌یه‌کی درێژ کاربکه‌ن بۆ چاره‌سه‌ری ئەو ژماره‌ زۆره‌ی بریندار و نه‌خۆشی ئاواره.

پهناگه:

به هه ماههنگی لهگه‌ل وهزارهتی کۆچ و کۆچبه‌رانی عێراق (MoDM) و کۆمسیاری بالای نه‌ته‌وه‌یه‌کگرتوو‌ه‌کان بۆ کاروباری په‌نا‌به‌ران UNHCR، حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان پینچ خه‌یوه‌تگی فریاگوزاری بونیات نا بۆ ئه‌و ئاوارانه‌ی که تازه ئاواره‌ی که‌مپه‌کانی پارێزگی هه‌ولێرو ده‌وک ده‌بن. له ئیستادا ئه‌و خێوه‌تگا فریاگوزاریانه ته‌واو بوون و توانای له خۆگرتنی زیاتر له (۲۶،۰۰۰) خیزان، واته (۹۶،۰۰۰) که‌سیان هه‌یه و ئیستا سه‌رجه‌میان پر بوون له ئاواره. هه‌روه‌ها وه‌کو قوناگی دووهم به هه‌ماههنگی لهگه‌ل وهزارهتی کۆچ و کۆچبه‌ران (MoDM) و لایه‌نه‌کانی تر پینچ خێوه‌تگی تر بنیات نراوه بۆ له‌خۆگرتنی لیشاوی ئاواره‌ی زیاتر که له موسله‌وه ده‌بن. هه‌ریمی کوردستان ته‌نها توانای له‌خۆگرتنی (۱۰،۰۰۰) خیزانی هه‌یه له کاتی‌دا که هه‌موو که‌مپه‌کان به‌ته‌واوه‌تی بنیات بنرین. هه‌رچه‌نده خۆره‌ه‌لاتی موسل ئازادکراوه، به‌لام به‌هۆی ئالۆزیی باری مرۆیی و ئاسایش هاتنی ئاواره‌کان به‌رده‌وامه. پوژانه (۱۰۰۰) که‌س هه‌ل‌دین و ئاواره‌ی هه‌ریمی کوردستان ده‌بن. به‌بێ هاوکاری نیوده‌وه‌له‌تی، به سدان هه‌زار ئاواره رووبه‌رووی سه‌رماو سوڵه ده‌بنه‌وه له زستاندا که ئه‌وه‌ش ده‌بیته هۆی هه‌ره‌شه له سه‌ر ته‌ندرووستییان و ته‌نانه‌ت گیان له‌ده‌ستدانیان.

جگه له‌وه‌ش، سه‌ره‌رای ئاماده‌کردنی پلانی مرۆیی هاوبه‌ش له حوزه‌یرانی سالی ۲۰۱۶ بۆ ئازادکردنی شاری موسل و هه‌ماههنگییه به‌رده‌وامه‌کان بۆ به‌ده‌سته‌پێانی پشتگیری له‌لایه‌ن حکومه‌تی به‌غدا و لایه‌نه نیوده‌وه‌له‌تیه‌کان و لایه‌نه‌کانیتر، حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان هیچ هاوکاریه‌کی راسته‌وخۆی به‌ده‌ست نه‌گه‌یشه‌توووه بۆ وه‌لامدانه‌وه‌ی پێداویستییه‌کانی ئاواره‌کان. له ئیستادا حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان خه‌رجی به‌رپه‌وه‌بردن و ریکخستن و ئاسایش و پاراستنی که‌مپه‌کان و ناوه‌نده‌کانی پێشوازی گرتۆته ئه‌ستۆ، که کۆی گشتی خه‌رجیه‌کان له مانگی‌دا گه‌یشه‌تۆته زیاتر له (۳،۵) ملیۆن دۆلاری ئه‌مریکی. حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان هه‌موو جووره خزمه‌تگوزاریه‌کی پێشکەش به ئاواره‌کان کردوووه و بۆ به‌رده‌وامبوونیش له‌و خزمه‌تگوزاریانه پێویستی به‌ هاوکاری دارایی و ته‌کنیکی راسته‌وخۆ هه‌یه له لایه‌ن ریکخراوه نیوده‌وه‌له‌تیه‌کانه‌وه.

پاراستنی ئاسایش:

به هه‌ماههنگی لهگه‌ل حکومه‌تی عێراق و لایه‌نه هاوبه‌شه مرۆبیه‌کان، حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان پابه‌نده به هه‌لوێسته مرۆبیه‌کانی خۆیه‌وه بۆ پاراستنی ئاواره‌کان و به‌رده‌وامیسه له هاوکاری کردنیان، یه‌ک له‌و هاوکاریانه‌ش دۆزینه‌وه‌ی رێگای ئازادکردنیان و گه‌یاندنیانه بۆ ناوچه پارێزراوه‌کان به‌شیوه‌یه‌کی سه‌لامه‌ت. هه‌یه‌کانی پێشمه‌رگه هه‌زاران کیلۆمه‌تر چوارگۆشه‌یان له‌ژێر ده‌سه‌لاتی داعش رزگار کردوووه و ده‌یه‌ها گوندیان پاک‌کردوو‌ه‌ته‌وه و ژیان و دلنیا‌یی و ئاسایشیان بۆ گه‌راندوو‌ه‌ته‌وه.

ئاوارە تازە گەشتوووەکان بۆ ماوەی زیاتر لە دوو ساڵ لە ژێر دەسەلاتی داعش ژيانیان بەسەربردوو، و بەپێی ئەو زانیارییانەی کە بە دەستمان گەشتوون داعش هەول دەدات لە ڕیگای ئاوارەکانەو دەزە بکاتە ناو هەریمی کوردستان. هەر بۆیە پێش چوونیان بۆ کەمپەکانی هەریمی کوردستان پێویستە بە باشی پشکنین بۆ ئاوارەکان بکریت. ئەمەش ئەرکیکی ئالۆزە و پێویستی بە کات هەیە، لە کاتی کدا لێشای هاتنی ئاوارەکان ڕوو لە زیادبوونە و ژمارە ی ئامیری پشکنینی پێشکەوتوو زۆر کەمە، ئەو پشکنینە وردە لە سەرۆکی توانای هێزەکانی پاراستنی هەریمی کوردستانەو هەیە.

حوکمی داعش و جینۆسایدکردنی خەلک وای کردوو بە ئیمانمانی لە نێوان پێکھاتەکان دروست ببیت، بە تاییبەت لە نێوان ژمارە یەکی زۆری پێکھاتە ی ئاینی و نەتەو هەبێهەکان کە بەهۆی کردووە تیرۆرستیهەکانی داعشەو مالهەکانیان لە دەست داو. لە ئەنجامی ئەو هەشدا، ئەگەری ڕوودانی ئازاوە و کاری تیرۆرستی هەبێهە لە نێوان لایەنەکان، بۆ ڕیگرتن لە دروست بوونی ئەو ئازاوانە پێویست بە هاوکاری نیو دەوڵەتی دەبیت لە ئیستا و لە داھاتوودا.

لە سەرەتای دەستپێکردنی توندوتیژیەکانەو لە سوریا، حکومەتی هەریمی کوردستان لە پێشەنگ بوو بۆ دالەدان و هاوکاری کردنی ئاوارە و پەنابەرەکان. لە ئیستادا هەریمی کوردستان پێشوازی زیاتر لە (١,٨) ملیۆن ئاوارە ی عێراقی و پەنابەری سوری کردوو، ئەو هەش وای کردوو ژمارە ی دانیشتوانی هەریم (٣٢٪) زیاد بکات. ئۆپەراسیۆنی ڕزگارکردنی موسڵ بوو تە هۆی ئاوارە بوونی (١٩٤,٠٠٠) کەس و ئەو ژمارە یەش ڕۆژانە لە زیادبووندا یە. چاودێریکردنی ئاوارەکانیش لە ئەستۆی حکومەتی هەریمی کوردستان و حکومەتی عێراق و ڕیکخراوە نیو دەوڵەتیەکانە. حکومەتی هەریمی کوردستان تەنھا پشنگیری لە ئاوارەکان نەکردوو، بەلکو ڕۆلێکی سەرەکیشی بینیو لە پلاندانانی وەلامدانەو هە قەیرانی مڕۆیی و پڕکردنەو هە ی پێداویستیەکانیان. وە مەبەست لەم پەيامە بە ئاگا هێنانەو هە ی کۆمەلگە ی نیو دەوڵەتیە لە بوونی کارەساتی مڕۆیی و و ئەگەری ڕوودانی کارەساتی گەورەتر. هەر وەها داواکردنی هاوکاری خێرای زیاتر بۆ ڕووبەروو بوونەو هە ی ئەم بارودۆخە.

داوا لە هەموو لایەنەکان؛ حکومەتی عێراق و نەتەو یە کگرتوو هەکان و کۆمەلگای نیو دەوڵەتی دەکەین بۆ پێشکەشکردنی هاوکاری ماددی راستەوخۆ بۆ حکومەتی هەریمی کوردستان و بەردەوامبوونیان بۆ کەمکردنەو هە ی مەترسییەکان و کەمکردنەو هە ی کێشە مڕۆبێهەکان. هاوکارییە ی دارایی خێرا گرنگە بۆ دامودەزگا حکومییەکانی هەریمی کوردستان بۆ وەلامدانەو هە ی خێرا بۆ ئەو قەیرانە مڕۆبانە ی کە ڕوو دەدەن.

کەریم سنجاری

وەزیری ناوخوا ی حکومەتی هەریمی کوردستان - عێراق

۲. ئامادەكارى مرويى پيشوختە :

وھكو ئامادەكارى بۇ پيشوازىكردنى ئەو ژمارە زۆرەى ئاوارەكانى موسل و دەوروبەرى لە ئەنجامى پزگار كردنى ناوچە داگىر كراوھكانى ژىر دەستى داعش، وەزارەتى ناوخۆ- ناوھندى ھاوبەشى ھەماھەنگى قەيرانەكانى ھەريىمى كوردستان پلاننىكى ھاوبەشى خىراى دارشت بۇ خۇ ئامادە كردن بۇ ھاتنى لىشاوى ئاوارەكانى موسل. پلانەكە لە سەرەتای مانگى حوزەيرانى سالى ۲۰۱۶ راگەيانرا كە تيايدا داواى پشتنگىرى خىرا و يارمەتى مرويى كرد بۇ ئاوارەكان. لە سەرەتای ھەلمەتى پزگار كوردنى موسل، حكومەتى ھەريىمى كوردستان ھەموو سەرچاوه دارايى و مرويى و تەكنىكىھكانى خۇى خستۆتەگەر بۇ وەلامدەنەوھى ھاتنى بەلىشاوى ئاوارەكان و رابەرايەتى تەواوى ھەماھەنگى كردوو بۇ ھەموو لايەنە مرويىھكان بۇ دلنباوون و مسۆگەر كوردنى ھەماھەنگى و ھاوكارى پىويست لە نيوان لايەنەكان و حكومەت و پىكخراوه نا حكومىھكان. حكومەتى ھەريىمى كوردستان دە شوينى تەرخان كرد (پىنج لە پارىزگای دھۆك و پىنج لە پارىزگای ھەولير) بۇ دروستكردنى كەمپ بۇ ئاوارەكان، ھەردوو پارىزگاكە ئەو پەرى تواناى خۇيان خستەگەر بۇ دابىنكردنى جىگا و خىمەى پىويست بە كاتىكى كەم و سەرچاوهى سنوردارەوھ.

ھەروھكو لە خستەى ژمارە (۱) روونكراوھتەوھ، پارىزگای دھۆك پىنج كەمپيان ئامادە كرد بۇ دابىن كردنى پەناگەى پىويست بۇ (۹۶،۸۷۶) ئاوارە. كەمپى قەيماوھ ھەموو خىمەكانى پىبووھ و كەمپى نىرگزلىھ-۱ دەستى كرد بە وەرگرتنى ئاوارە و بوونى تواناى وەرگرتنى ژمارەيەكى زۆرتى ئاوارە. ھەتاوھكو ۲۸ كانوونى دووھى ۲۰۱۶، (۲،۴۶۴ خىزان كە دەكاتە ۱۳،۲۴۸ كەس) خىمەيان بۇ دابىن كراوھ لە ھەر دوو كەمپى ناوبراو. لەگەل تەواوكردنى تەواوى كەمپەكان (۱۲،۶۰۰) خىمەى بەتالى تر لە بەردەست دەبىت بۇ وەرگرتنى ئاوارەكان.

خستەى ژمارە (۱): خىوھتگەى ئامادەكراو لە پارىزگای دھۆك.

پارىزگا	كەمپەكان	خىوھتگەكان	تواناى وەرگرتنى تاك	بارودۇخ	خىوھتگەى پىركراوھ	خىوھتگەى بەتال
دھۆك	ئەمەلە	۳،۰۳۲	۱۸،۱۸۰	كراوھيە	۳،۰۳۲
	قەيماوھ	۱،۰۳۰	۶،۱۸۰	كراوھيە	۱،۰۳۰
	نىرگزلىھ-۱	۲،۶۶۲	۱۵،۹۷۲	كراوھيە	۱،۴۳۴	۱،۲۲۸
	نىرگزلىھ-۲	۴،۰۸۰	۲۴،۴۸۰	لە ژىر دروستكردنەيە	۴،۰۸۰
	زىليكان	۴،۳۴۴	۲۶،۰۶۴	لە ژىر دروستكردنەيە	۴،۳۴۴
كۆى گشتى	۵	۱۵،۱۴۸	۹۶،۸۷۶		۲،۴۶۴	۱۲،۶۸۴

له پارێزگای ههولێر پێنج کهمپ ئامادهکراوه که له (٢٤,٠٣٤) له خێمه پیکدیت، که توانای وهگرتنی (١٤٤,٣٦٢) کهسیان ههیه. لهسههتای ههلمهتی رزگارکردنی موسڵ، پارێزگای ههولێر لێشاویکی گهورهی وهگرتنی ئاوارهکانی به خۆیهوه بینی و چاوهپوانی ژمارهیهکی زیاتریشه. تا ئیستا پێشوازی له (١٦,٧٤٠) خێزان، واته (١٠٠,٤٤٠) کهس کردووه. نزیکه (٨٥,٠٠٠) کهس له کهمپهکانی ههسهن شام و خازر نیشتهجێکراون و نزیکه (٧,٢٥٢) خێمه ماونهتهوه بۆ وهگرتنی ئاوارهی زیاتر (خشتهی ژماره ٢).

خشتهی ژماره (٢): خێمهتگی ئاماده کراو له پارێزگای ههولێر.

پارێزگا	کهمپهکان	خێمهتگیکان	توانای وهگرتنی تاک	بارودۆخ	خێمهتگی پرکراوه	خێمهتگی بهتال
ههولێر	خازر M١	٧,٠٠٠	٤٢,٠٠٠	کراوهیه	٦,٠٠٦	٩٩٤
	ههسهن شام U٢	٢,٠٠٠	١٢,١٤٤	له ژێر دروستکردنایه	٢,٠٠٠
	ههسهن شام U٣	١,٩٣٠	١١,٥٨٠	له ژێر دروستکردنایه	١,٨١٦
	ههسهن شام M٢	٦,٠٠٠	٣٦,٠٠٠	کراوهیه	٤,٨٥٢	١,١٤٨
	چهرمۆک	٢,٤٠٠	١٤,٤٠٠	کراوهیه	٢,٤٠٠
	دیههگه	٤,٧٠٦	٢٨,٢٣٨	کراوهیه	٤,٠٣٢	٦٧٤
کۆی گشتی	٦	٢٤,٠٣٦	١٤٤,٢١٦		١٦,٧٤٠	٧,٢٥٢

لهگهڵ رزگارکردنی پارێزگای موسڵ باری سهershانی ههریمی کوردستان قورستر بووه بهتایبهتی لایهنی دارایی و ئاسایش و مرۆیی. خشتهی ژماره (٣) ئهوه روون دهکاتهوه که تا ئیستا (١,٨١٦,٦٧٧) ئاواره و پهنا بهر له ههریمی کوردستان نیشتهجێ کراون. پێش پرۆسهی رزگارکردنی موسڵ و ناوچهکانی تر ژمارهیان (١,٧١٨,٤٣٠) کهس بوون بهلام لهگهڵ پرۆسهکه (٩٨,٢٤٨) کهسی تر هاتنه ههریمهوه که ژمارهیان گهیشتهوهته (١,٨١٦,٦٧٧) کهس.

خشتهی ژماره (۳): ژمارهی ئاواره و په‌نابه‌ره‌کان له هه‌ریمی کوردستان.

کۆی گشتی	# کهس له پارێزگای سلێمانی	# کهس له پارێزگای هه‌ولێر	# کهس له پارێزگای ده‌وک	
۲۱۹,۴۶۸	۲۹,۲۹۵	۱۰۹,۱۴۹	۸۱,۰۲۴	په‌نابه‌ر
۱,۴۹۸,۹۶۲	۲۸۹,۵۵۶	۵۶۰,۳۲۰	۶۴۹,۰۸۵	ئاواره
۹۸,۲۴۸	۸۵,۰۰۰	۱۳,۲۴۸	تازه‌هاتووێکان
۱,۸۱۶,۶۷۷	۳۱۸,۸۱۵	۷۵۴,۴۶۹	۷۴۳,۳۵۷	کۆی گشتی

۳. وه‌لامدانه‌وه‌ی خێرا:

وه‌زاره‌تی ناوخۆ- ناوه‌ندی هاوبه‌شی هه‌ماهه‌نگی قه‌یرانه‌کانی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به‌ هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ وه‌زاره‌تی کۆچ و کۆچبه‌رانی عێراق و نووسینگه‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌ کگرتووێکان بۆ هه‌ماهه‌نگی کاروباری مرۆیی (UNOCHA) چه‌ندین میکانیزمی دامه‌زراند بۆ دڵنیابوون له‌ هاوکاری و کارناسانیکردن بۆ ئاواره‌ تازه‌هاتووێکانی موصل و ده‌وربه‌ری. بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ گروپی کارکردنی هاوبه‌ش له‌سه‌ر ئاستی هه‌ریمی و فیدرالی دامه‌زرا. له‌سه‌ر ئاستی فیدرالی، تیمی راویژکاری بال‌ا ته‌رخانکرا بۆ ده‌ستنیشانکردنی پێداویستی ئاواره‌کان و دابینکردنی هاوکاریه‌ مرۆییه‌کان بۆیان.

هاوکارییه‌ سه‌ره‌کییه‌کان به‌م شیوه‌یه‌ دیاریکراون: خواردن و خۆراکی خێرا، دابینکردنی جیگای خێرا و پێداویستی ناخۆراکیه‌کان، ئاو و پاک‌خاویینی، ته‌ندروستی و ئاسایش و پاراستن. به‌ هه‌ماهه‌نگ و هاوکارییه‌کی نزیك له‌گه‌ڵ هیزه‌کانی پێشمه‌رگه‌ و ئاسایش، رۆژانه‌ به‌ هه‌زاره‌ها خیزان ده‌گه‌نه‌ به‌ره‌کانی پێشه‌وه‌ی جه‌نگ که له‌ ده‌ستی داعش هه‌له‌هاتوون و پێداویسته‌کانی ژیانان بۆ دابین ده‌کریت به‌ تاییه‌تی خواردنی ئاماده‌کراو و ئاوی پێویست بۆ رزگارکردنی ژیانان. دوابه‌دوای ئه‌وه‌ ده‌گوازیینه‌وه‌ بۆ نزیکتزین ناوه‌ندی پێشوازی و له‌وێشه‌وه‌ ده‌گوازیینه‌وه‌ بۆ که‌مپه‌کان. حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان هه‌موو پێداویستییه‌کانی مانه‌وه‌ له‌ ژیان دابین ده‌کات له‌گه‌ڵ خزمه‌تگوزاریه‌ سه‌ره‌کیه‌کان وه‌کو خێمه‌ و ئاسایش و پاراستن، خواردن و که‌لوپه‌له‌ ناخۆراکیه‌کان و پێداویستی ته‌ندروستی، به‌ هاوکاری له‌گه‌ڵ وه‌زاره‌تی کۆچ و کۆچبه‌ران، ئازانسه‌کانی نه‌ته‌وه‌یه‌ کگرتووێکان، ریک‌خراوه‌ ناخکومیه‌ نیوده‌وله‌تی و ناوخۆییه‌کان. ناوه‌ندی هاوبه‌شی هه‌ماهه‌نگی قه‌یرانه‌کان ئه‌و په‌ری توانای خستووته‌گه‌ر بۆ دابینکردنی پێداویستی و یارمه‌تیدانی ئاواره‌کان. گرینگترین هاوکاری و پشتگیری که‌ بۆ ئاواره‌کان دابینکراوه‌ له‌ لایان هه‌ریمی کوردستان به‌ بێ جیاوازی بریتین:

خواردن و خۆراک پيڊان:

- دابينکردنى خواردنى گهرم و ئامادهكراو بۆ ههموو ئاوارهكان له رۆژانى سهرهتاي گهيشتنيان.
- زهمبيله خواردن بۆ خيزانهكان بهتاييهتى خۆراكه سهرهكياهكان.
- دابينکردنى خۆراک بۆمندا له شيره خۆرهكان.

دابينکردنى جيگاي خيرا و پيداويستيه ناخۆراکيهكان:

- دابينکردنى جيگاي مانهوه له كهمپهكان و ناوهندى پيشوازي له كهشيكي ئارام و دوور له بهرهكانى جهنگ.
- جيگاي نوستن و كهلوپهلى چيشخانه و كهلوپهلهكانى ترى وهكو سهتل و گۆزه و سوپا و هيتهر و تهباغى چيشت لنيان.

ئاو و پاك و خاويى:

- ئاوى پاليوراوى ناو بوتل بۆ سهرهتا سى رۆژى گهيشتنيان.
- دابهشکردنى ئاوى خاويى و تهنروست به تانكه بۆ سهرجهم ئاوارهكان.
- دابينکردنى تهواليت و همام و لهگهله مەرجه تهنروستيهكان و ئاوى پيويست.
- دابينکردنى ئاوهرۆ و زبلدان و كۆکردنهوى تهنى رهق و پاراستنيان له پاشماوهكان.

تهندروستى:

- دابينکردنى چارهسهرى تهنروستى خيرا و چاوديري کردنى بريندارهكان و نهخوشيه دريژخايهنهكان كه دهگهنه ههرىمى كوردستان.
- دامهزاندنى نهخوشخانهى گهروك و جيگر له كهمپهكان لهگهله پهرستار و دهرومانى پيويست بۆ دهستنيشانکردنى نهخوشى و چارهسهرکردنيان ياخود گواستنهوهيان بۆ نزيكترين ناوهندى پزيشكى.
- دابينکردنى تهنروستى و پهپرهوکردنى بهرنامهى MCH كه تاييهته به تهنروستى دايسان و مندان.
- خوولى پاراستنى تهنروستى مندان له تهمهنى گونجاودا.
- چهدين ئوتومبيلي فرياگوزارى دابينكراوه له ناوهندهكانى پيشوازي بۆ گواستنهوهى ئاوارهكان له كهمپهكان بۆ نزيكترين نهخوشخانهى ههرىم دواى رينمايى له لايهنه بنكه تهنروستيهكانى كهمپهكان.

ئاسایش و پاراستن:

- دابینکردنی ئاسایش و پاراستنی ئاوارهکان له کهمپهکان و ناوهندی پيشوازی و ناوچهکانی تر.
- پتهوکردنی بنه ما یاساییهکان له کهمپهکان، و دووورکهوتنهوه له دزهکردنی کهلوپهله سهربازیهکان. و تا ئیستا هیچ پوداویکی له شیهویه پرووی نه داوه له کهمپی ئاوارهکان.
- دلنیا بوون له سهلامهتی کارمهندان له کاتی ههلسهنگاندن و سهردانیکردن و گه یاندنی هاوکارییه مرۆبیهکان.
- دلنیا بوون له بهردهوام دابینکردنی خزمهتگوزارییه مرۆبیهکان بۆ سهرحهم ئاوارهکان به بی جیاوازی.
- تۆمارکردنی زانیاری پبویست له سهر ئاوارهکان و کهمپی ئاوارهکان و ناوچهکانی دهو روبههری بۆ دابینکردنی خزمهتگوزاری.
- دانانی میکانیزمیکی چاودیریکردن و دلنیا بوون له پهپرهوکردنی مافهکانی ئاواره و پاراستنیان له ههه دهست درێژییهک بهتاییهتی دهست درێژیکردنی سیکسی.
- دیاری کردنی مندالانی خاوهن پبداویستی تاییهت و ئه و مندالانهی که له خیزانهکانیان دابراون، و ههولدان بۆ گه یاندنهوه به خیزانهکانیان و دابینکردنی خزمهتگوزاری بۆیان.
- پاراستنی مافهکانی مندال و گرینگیدان به پبداویستی مندالهکان له سهرحهم کهمپهکان.

ئهو هاوالاتیانهی که له ناوچه ئازادکراوهکان ماونهتهوه:

ناوهندی هاوبهشی هه ماههنگی قهیرانهکان هه موو ههول و کوششهکانی خوی خستوو ته گه پر بۆ دهستنیشان کردنی ئه و هاوالاتیانهی له ناوچه ئازاد کراوهکان ماونهتهوه. و گه یاندنی هاوکاری پبویست بۆ ئه و هاوالاتیانهی هیشتا له مالهکانی خویانن له ناوچه جهنگیهکان و ناوچه ئازادکراوهکانی پارێزگای موسل و دهو روبههری. له سهرهتای دهستپیکردنی پرۆسهی رزگارکردنی موسل و دهو روبههری، ناوهندی هاوبهشی هه ماههنگی قهیرانهکان هاوکاری مرۆبی له جۆری ماددهی خۆراکی و ناخۆراکی گه یاندوو ته نزیکه (۱۵۰،۰۰۰) کهس به هاوکارییه له گه له هیزهکانی پيشمه رگه و ئاسایش. و یارمهتی تیپه رپوونی کۆمه که مرۆبیهکانی داوه که له لایه ن لایه نهکانی نه تهوه به کگرتوو هکان و ریکخراوه ناحکومیه نیوده وله تیهکان و ناوخویهکان دابین کراوه، تیایدا (۸۸۹) باره لگر که به ههزاره ها تن هاوکاری مرۆبی پیکاهتوون گه یه نرایه ئه و خیزانانهی که له مالهکانیان ماونهتهوه. ناوهندی هاوبهشی هه ماههنگی قهیرانهکان به

بەردەوام چاودێری ئەو خێزانانە دەکات بۆ دُنیابوون لە گەشتنی هاوکاری پێیان و مانەوهیان لە مالهکانی خۆیان لە کاتیگدا هاتنە دەرەویان مەترسی لە سەر ژانیان دروست دەکات.

لەگەڵ ئەوەشدا ناوەند یارمەتی ئاوارەکان و پەنابەرەکان دەدات بۆ گەڕانەوهیان بۆ ناوچە ئازاد کراوەکان بەرپێز و ویستی خۆیان. و نزیکەی (۳۰۹، ۱۰) کەس تا ئیستا گەڕاونەتەوه بۆ ناو موسل و ناوچەکانی دەورووبەری.

ژووری کاروباری هاوکاری مرۆیی (OSS) :

لەسەر داوای کەرتی لۆجیستی و پیکخراوی خۆراکی جیهانی، ئەنجومەنی وەزیرانی حکومەتی هەریمی کوردستان بریاریدا بە دامەزراندنی ژووری کاروباری هاوکاری مرۆیی لە ناوەندی هاوبەشی هەماهەنگی قەیرانەکان بۆ زیاتر ئاسانکردنی و جموجۆلی هاتنی هاوکاریە مرۆییەکان بۆ ناو هەریمی کوردستان لە پێگای پیکخراوە مرۆیی و ولاتە کۆمەکەخەشەکانەوه. مەبەست لە بوونی ئەو ژوورە بریتییە لە کەمکردنەوهی پرۆسەکانییەخشین لە گومرگ. وەزارەتی ناوخوای حکومەتی هەریمی کوردستان لە پێگای ناوەندی هاوبەشی هەماهەنگی قەیرانەکانەوه، هەلساوه بە دابینکردنی کەلوپەلی نوسینگە و کارمەندان، وەزارەتە پەییوەندیدارەکانیش بۆ نمونە وەزارەتی دارایی و ئابووری، وەزارەتی تەندروستی، فەرمانگەیی پەییوەندیەکانی دەرەوه و چەند فەرمانگەییەکی تریش نوێنەری خۆیان دەستنیشان کردووە بۆ کارکردن لە ژووری کاروباری هاوکاری مرۆیی. لە ئیستادا ئەم ژوورە لە کاردا یە و پەرزامەندی بەخشیووە بە هەزاران تەن هاوکاری جووراوچۆری مرۆیی کە هاتوون بۆ هەریمی کوردستان و بەشەکانی تری عێراق.

لە کانوونی یەکەمی سالی ۲۰۱۶، ژووری کاروباری هاوکاری مرۆیی کارئاسانی کردووە بۆ زیاتر لە (۸۸) بارهه‌لگر کە پیکهاتوون لە هەزاران تەن هاوکاری ئەمەش بە مەبەستی نەدانی باج لە دەرۆزە و فرۆکەخانە نیۆدەولتیه‌کانەوه. لەگەڵ ئەوەشدا، تا ئیستا ژووری کاروباری هاوکاری مرۆیی پێگەیی بە (۲۰۰) مۆلتی تیپه‌رپوون داوه بۆ ناردنی هاوکاری مرۆیی، کە لە (۸۸۹) باره‌لگر پیکهاتبوون، بۆ ناوچە ئازادکراوەکانی دەورووبەرو و شاری موسل .

دروستکردنی کەمپ و ناوەندی پیشوازی:

لە هەریمی کوردستان هەبوونی کەمپ و ئاواره شتیکی تازه نیه. حکومەتی هەریمی کوردستان بە هاوکاری پیکخراوه نیۆدەولتیه‌کان، لە سالانی رابردوودا بەرپۆه‌بردن و خزمەتکردنی ئاواره و پەنابەرائی گرتۆتە ئەستۆ. حکومەتی هەریمی کوردستان لە ئیستادا (۳۲) کەمپی بونیات ناوه بۆ ئاواره‌کانی ناوخوای عێراق و پەنابەرائی سوریا. هەرۆه‌ها داوی دەستپیکردنی پرۆسەیی رزگارکردنی موسل (۱۰) کەمپی تریش بونیات نراون لەگەڵ پێنج ناوەندی پیشوازی لە بەره‌کانی پێشەوه بۆ پیشوازی کردن لە ئاواره‌کانی موسل.

له ئیستادا، له ههریمی کوردستان (٤٦) کهمپ ههیه بو ئاواره و پهنا بهران که به ته نیا (١٠) کهمپیان بو ئاواره کانی موسل بوونیات نراون. بهرپوه بردن و ریکخستن ئاسایش و پاراستن و پیداوێستیه سه ره تاییه کان له لایه ن حکومه تی ههریمه وه دابینکراوه که به ملیۆنه ها دۆلاری ئهمریکی خه ملیندراوه له ههر مانگی کدا. هاوکاریه کانی حکومه تی عیراق و ریکخراوه نیوده وه له تیه کان به به راورد له گه ل ژماره و پیداوێستی ئاواره کان وه کو پیوست نیه، ئهمه سه ره پای به ره بهستی دارایی و ئاسایش، تیچووی بهرپوه بردن و خزمه تگوزاری بو ئاواره و پهنا بهران بو ههر مانگیک پیویستی (١٢٠) ملیۆن دۆلار ده بییت.

ناوهندی پیشوازی:

ناوهندی پیشوازی بریتیه له یه کهم خالی پیشوازی کردن له و ئاوارانه ی که له ژیر ده سه لاتی داعش هه لاتوون بو گه یشتن به ناوچه ئارامه کان. مه بهست له بوونی ناوه نده پیشوازی کردنه له ئاواره کان له یه ک شوین و ئاسانکاری کردنه بو وه رگرتنی پیداوێستی سه ره کی وه کو خۆراک، ئاو، و پیداوێستی تر. له شه اره کانی هه ولیر و ده وک پینج ناوه ندی پیشوازی بو نیات نراوه له پینج رینگای سه ره کی (حه سه ن شام، نیرگزیلیه، کاریز، ناوه ران، و مه ندان) له گه ل ناوه ندی مه خمو ر. له ههر ناوه ندی ئۆتۆمبیلی فریاگوزاری دانراوه بو گواستنه وه ی ئاواره نه خو ش و برینداره کان بو نه خو شخانه کانی ناو شار یان بو بنکه ته ندروستیه گه رۆکه کان. وه هه روه ها دابینکردنی (٣٠) پاس بو گواستنه وه ی ئاواره کان له خاله کانی پیشه وه بو ناوه نده کانی پیشوازی به به رده وه می، له زۆر کاتیشدا هیزه کانی پیشمه رگه به ئۆتۆمبیله کانی خۆیان ئاواره کان ده گوازنه وه. ناوه ندی پیشوازی له لایه ن کاربه ده ستانی پارێزگای ناوچه که و نوینه ری ریکخراوه مرۆبیه کان بهرپوه ده چیت. وه هه روه ها هه موو لایه نه کانی ئاسایشی ههریمی کوردستان به شدارن له ریکخستن و پاراستنی ئاسایشی ناوه نده کان.

خشته ی ژماره (٤): ناوه نده کانی پیشوازی	
شووینی ناوه نده کانی پیشوازی	شووینی بو نیاتنان
مه ندان - به رده ره ش	٨٠ خپوه تگه + ٢ هۆل + ئامرازه کانی ئاو و ئاوه رۆ
نیرگزیلیه	٨٠ خپوه تگه + ٢ هۆل + ئامرازه کانی ئاو و ئاوه رۆ
ئهبو جه ربوعه - ناوه ران	٢ هۆل + ئامرازه کانی ئاو و ئاوه رۆ
کاریز - زوما ر	٨٠ خپوه تگه + ٢ هۆل + ئامرازه کانی ئاو و ئاوه رۆ
حه سه ن شام	ئامرازه کانی ئاو و ئاوه رۆ

٤. هاوکاری و کۆمهکی مرۆیی:

ناوهندی هاوبهشی ههماهنگی قهيرانهكان بهشيوهيهکی بهرفراوان کاری لهگهڵ رېکخراوه حکومی و نا حکوميهيهكان کردوه بۆ گهيانندی هاوکاری مرۆیی بۆ ئاوارهكان، و ههولێ زۆری داوه بۆ بهرجهستهکردنی کاری هاوبهش له نێوان رېکخراوه حکومی و نا حکوميهيهكان، به مهبهستی گهيانندی هاوکاریه مرۆييهكان بهشيوهيهکی رېکو پېک و دوورکهوتنهوه له دووباره بونهوهی گهيانندی هاوکاریه مرۆييهكان له نێوان لایهنه هاوبهشهکاندا.

جیگای نیگهراڤیه کهوا حکومهتی ههریمی کوردستان تهنها (٤٣ ملیار دیناری عێراقی که ٢٠ ملیاری بۆ پارێزگای دهۆک و ٢٣ ملیاری بۆ پارێزگای ههولێر) بهدهست گهيشتوه له لایهڤ وهزارهتی کۆچ و کۆچبهراڤهوه بۆ بنیاتنانی دوو کهمپ له پارێزگای ههولێر به رۆبهری (١٣،٠٠٠ خێوهنگه) و بنیاتنانی سێ کهمپ له پارێزگای دهۆک به رۆبهری (١٠،٠٠٠ خێوهنگه). حکومهتی ههریمی کوردستان تیچووی بهرپۆهبردن و پاراستنی ئاسایشی ههموو ئاوارهکانی ناو کهمپهکان و ناوهندهکانی لهخۆگرتووه. ههروهها به ههزاران پۆلیس و خهڵکی مهدهنی و پیداوایستیهکانی پاراستنی جیگیرکردوه بۆ پیشوازی کردنی ئاوارهكان به شيوهيهکی گونجاو و رېزلیگرتنیان و پاراستنی مافهکانیان. بودجهی خهملیندراو بۆ بهرپۆهبردن و بهکاربردنی کهمپه تازهکانی ئاوارهکانی موسل و ناوهندهکانی پیشوازی کردن له ههر مانگیکدا بریتیه له یهک ملیۆن دۆلاری ئهمریکی. کهچی تا ئیستا حکومهتی ههریمی کوردستان هیچ هاوکاریهکی ماددی نهکراوه که پیداوایستیهکان پرېکاتهوه و تهنها له مانگی کانونی دووهم دا (٧٤٠،٠٠٠ دۆلاری ئهمریکی) له لایهڤ وهزارهتی کۆچ و کۆچبهراڤهوه بهدهست گهيشتووه. له کاتیکدا که ههر یهک له ئاوارهكان پێویستیان به (٣،٧) دۆلاری ئهمریکی ههیه له رۆژیکدا بۆ دابینکردنی خزمهتگوزاریهکانی رۆژانه له کهمپهکاندا. تا ئیستا به ههماهنگی و هاوکاری لایهڤه حکوميهيهكان و رېکخراوه مرۆييهكان و رېکخراوه ناوخۆیی و نێودهولهتیهكان کار بۆ گهيانندی هاوکاری مرۆیی دهکن بۆ ئاوارهکانی موسل، بهلام ئهگهر ئهم لیشاوهی ئاواره بوونه بهردهوام بێت ئهوا حکومهتی ههریمی کوردستان توانای دابینکردنی پاراستن و ئاسایش و گهيانندی خزمهتگوزاری نامینی بۆ ئاوارهكان ئهگهر هاوکاری مرۆیی خیرا بهدهست نههیندریت.

٥. ههماهنگی و وهلامدانوه:

وهزارهتی ناوخۆی حکومهتی ههریمی کوردستان له رێگهی ناوهندی هاوبهشی ههماهنگی قهيرانهكان دامهزراندووه بهمهبهستی ههماهنگیکردن له نێوان لایهڤه حکومی و نا حکوميهيهكان بۆ وهلامدانوهی قهيرانه مرۆييهكان. دروستکردنی گروپی کارکردنی هاوبهش له ئاستی حکومهت بۆ جهختکردنهوه له ههماهنگی وهلامدانوه وه له ئاستی ههریمهكان بۆ جهختکردنهوه له پاراستنی ئاسایش و جیبهجیگکردنی پلانهکه به سهرکهوتویی وه ههروهها

جەختکردنەوه لەسەر گەیانندی هاوکاریهکان بۆ ئاوارەکان و زیان پێکەوتوان بەشیۆهیهکی یەکسان.

سەرباری ئەم هەماهەنگیانە، پۆلی لایەنەکانی گروپی کارکردنی هەرییمەکان دروستکردنی پردیکە لەنیوان تیمی جیبەجێکردن و تەکنیکی لەگەڵ تیمی پراویژنکاری بالۆ (HAT) بۆ جەختکردنەوه لەسەر ئالوگۆپی زانیاری بەردەستەکان و راپۆرت و هەلسەنگاندنی باروڤۆخەکه لە پرووی ئامادەکاریهکان و جیبەجێکردن و بۆشاییهکان بۆ وەلامدانەوهی تیمی پراویژنکاری بالۆ بە شیۆهیهکی خێرا.

وەزارەتی ناوڤۆی حکومەتی هەرییمی کوردستان ناوەندی هاوبەشی هەماهەنگی قەیرانەکان و پارێزگاگان بەشیۆهیهکی بەرچا و کار بۆ وەلامدانەوهی قەیرانە مەرووبییهکانی شاری موسل دەکەن. و پۆلیکی سەرەکیان هەیه لە دابینکردنی زۆرتین هاوکاری بۆ لایەنەکان بە مەبەستی جەختکردنەوه لەسەر ئامادەکاریهکان و وەلامدانەوه. بەم شیۆهیه ئامادەکاریهکان و وەلامدانەوهی قەیرانی موسل بۆتە نمونەیهک تاکو ئیستا، هەروەها هەموو ئاوارەکان و ئەو کەسانە که تا ئیستا لە مالهەکانی خۆیان ماونەتەوه بە بێ هیچ جیاوازی لە پرووی ئاین و نەتەوایهتی و بیروپای سیاسییەوه هاوکاری کراون.

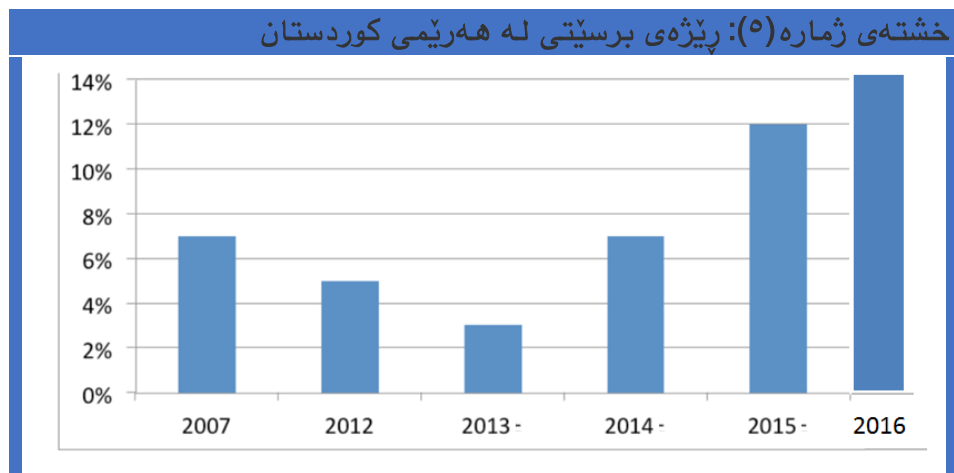
هەروەها حکومەتی هەرییمی کوردستان سەرکەوتوانە و بە بەردەوامی ئەوپەری توانای خۆی خستوووەتەگەر بۆ گەڕانەوهی ئاوارەکان بۆ ئەو شوینانە که لێوهی هاتوون، تاکو ئیستا یارمەتی (١٠,٣٠٩) ئاوارە دراوه که خۆبەخشانه بگەڕێنەوه مالهەکانی خۆیان لە ناوچه ئازادکراوهکانی موسل. سیاسەتی حکومەتی هەرییمی کوردستان پوون و جیگیره سەبارەت بە گەڕانەوهی ئاوارەکان لەژێر کەشیکێ ئارام و جیگیر بۆ ناوچه ئازادکراوهکان، و هەولێ زۆری داوه بۆ جەختکردنەوه لە پرۆسە گەڕانەوهیان بە سەرکەوتویی و شەفافیتەوه که لە بەرژەوهندی ئاوارەکاندا بێت لەگەڵ رێزگرتن لە هەموو بنەما مەرووبییهکان و ئاسایش سەلامەتیان.

٦. پوختە کۆتایی:

حکومەتی هەرییمی کوردستان دەرگای وایا کردوو بۆ ئاوارە و پەنابەرە مەدەنیەکان، لە سەرەتای دەستپێکردنی شەری سووریا لە سالی (٢٠١١)، و هێرشکردنی داعش لە حوزەیرانی سالی (٢٠١٤) لە عێراق. هەرییمی کوردستان بۆتە پەناگەیهک بۆ ئەم ئاوارانە، لە پرووی دابینکردنی ئاسایش و خزمەتگوزاریهکان بەبێ جیاوازی کردن لە رەگەز و ئایین و کەلتورو بیروپای سیاسی بۆ نزیکە (١,٨) ملیۆن ئاوارە و پەنابەر. لە ئیستادا حکومەتی هەرییمی کوردستان (٤٠٪) ئاوارە عێراقی و (٩٧٪) پەنابەری سووری لەخۆ دەگریت.

له سه ره تاي دهستي پيكردي ئۆپه راسيۆني ئازادكردي شاري موسل و ده ور به ري له ۱۷ تشريني يه كه مي سالي ۲۰۱۶، حكومه تي هه ري مي كوردستان و دام و ده زگاكاني رۆلئكي سه ره كيان بينيوه بۆ له خوگرتن و پيشكه شكردي هاوكاري و دابينكردي شويني هه وان هه بۆ ئه و ئاوارانه ي هه لاتوون له و ناوچه كاني شه ر ه له ژي ر ده سه لاتي داعش، وه هه روه ها هاوكاري كرندي ئه و هاو لاتيانه ي كه له ماله كاني خو يان له شاري موسل ماونه ته وه و ئيستا ئازاد كراون.

سه ره پاي قه يراني دارايي و بارگراني ئه و ژماره زۆره ي ئاواره كان، حكومه تي هه ري مي كوردستان هيچ هاوكاريه كي راسته وخۆي به ده ست نه گه يشتوو ه بۆ پركردنه وه ي ئه و بۆشاييه داراييه ي كه به هۆي قه يرانه مرويه كان بووني هه يه. تواناي هه ري مي كوردستان زۆر سنورداره و ئه گه ر به م جو ره به ردوام بي ت توشي كاره ساتي مرويي و هه ره سه ينان ده بي ت. بۆيه حكومه تي عيراق و پيكر او ه نيوده و له تيه كان پيويسته هاوكاري راسته وخۆ پيشكه ش بكه ن تا وه كو حكومه تي هه ري مي كوردستان بنواني ت به رده وام بي ت له پيشكه شكردي هاوكاري مرويي و خزمه تگوزاري بۆ ئاواره كاني موسل و هه موو ئه و ئاوارانه ي كه له ئيستا دا بوونيان هه يه له هه ري مي كوردستان. له ئيستا دا، به هۆي ئه و شه پۆله زۆره ي هاتني ئاواره بۆ هه ري مي كوردستان، هاو لاتيان ي رووبه پرووي قه يراني دارايي بوونه ته وه ئه وه ش واي كرده وه ئاستي هه ژاري به شيوه يه كي به رچاو بۆ (۱۴٪) زياد بكات كه له م خشته ي خواره وه روونكراوه ته وه.

له كو تايدا، به بي هاوكاري كرندي راسته وخۆ بۆ هه ري مي كوردستان، حكومه تي هه ري مي كوردستان ناتواني ت به رده وام بي ت له وه رگرتني ئاواره ي تازه و به رده وام بي ت له پيشكه شكردي خزمه تگوزاري بۆ ئاواره كان و په نابه ران و هاو لاتيان ي هه ري مي كوردستان. هاوكاري كرندي ئاواره كان به رپرسياريه تي كي هاوبه شه له نيوان حكومه تي عيراق و كو مه لگه نيوده و له تي بۆ هه و لدا ني زي اتر بۆ كه مكر دنه وه ي كه م و كورپه كان و كي شه كان كه رووبه پرووي ئاواره كان و هاو لاتيان ده بي ته وه.

پاشکۆی ژماره ۱: دهرمانی تهنډروستی ههره پښوښتهکان

#	CARDIOVASCULAR SYSTEM	TOTAL Quantity/ MONTH/UNIT			
			زور پښوښت		
			پښوښت تارادهيک پښوښت		
ناوی دهرمان و پښوښت پزیشکيیه سهرهکيیهکان					
۱.	Digoxin ۲۰۰ mcg scored Tablet	۷۷۷۷۸			
	DIURETICS				
۲.	Frusemide ۴۰ mg Tablet	۳۳۳۳۳			
۳.	Hydrochlorothiazide ۵۰ mg scored Tablet	۴۴۴۴۴			
	BETA-ADRENOCEPTER BLOCKING DRUGS				
۴.	Atenolol ۱۰۰ mg Tablet	۵۵۵۵۶			
۵.	Atenolol ۵۰ mg Tablet or (scored tab)	۴۴۴۴۴			
۶.	Propranolol Hcl ۴۰ mg Tablet (or scored Tablet)	۱۵۵۵۶			
۷.	Metoprolol tartrate ۵۰ mg Tablet	۲۲۲۲۲			
۸.	Metoprolol tartrate ۱۰۰ mg Tablet	۱۵۵۵۶			
	ANTI-HYPERTENSIVE DRUGS				
۹.	Captopril ۲۵mg Tablet	۳۵۵۵۶			
۱۰.	Captopril ۵۰ mg Tablet	۳۵۵۵۶			
۱۱.	Enalapril maleate ۲۰ mg Scored Tablet	۳۳۳۳۳			
	VASODILATORS				
۱۲.	Glyceril trinitrate ۰,۵mg sublingual Tablet	۴۴۴۴۴			
۱۳.	Isosorbide dinitrate ۲۰ mg (s/r) Tablet	۳۳۳۳۳			
۱۴.	Isosorbide dinitrate ۲۰ mg retard Capsule	۴۴۴۴۴			
۱۵.	Isosorbide mononitrate ۱۰ mg Tablet				
۱۶.	Isosorbide dinitrate ۱۰ mg Tablet				
	ANTACIDS				
۱۷.	Aluminium hydroxide (dried) gel ۲۰۰ mg +Mag.hydroxide ۲۰۰ mg+Simethicone ۲۵mg Tablet	۸۸۸۸۹			
	ANTISPASMODICS				
۱۸.	Chlordiazepoxide ۵mg + Clidinium Bromide ۲,۵mg Tablet	۶۶۶۶۷			
۱۹.	Hyoscine butylbromide ۱۰ mg Tablet	۶۶۶۶۷			
	DRUGS THAT PROMOTE HEALING OF PEPTIC ULCERS				
۲۰.	Omeprazole ۲۰ mg Enteric Coated Tablet	۶۶۶۶۷			

٢١.	Omeprazole ٢٠mg pellets in capsule (i.e. enteric coated granules of omeprazole filled in empty gelatin Capsule).	
٢٢.	Omeprazole ٤٠mg Enteric Coated Tablet	
٢٣.	Omeprazole ٤٠mg pellets in capsule (i.e. enteric coated granules of omeprazole filled in empty gelatin Capsule).	
٢٤.	Ranitidine as Hcl ١٥٠mg Tablet	٦٦٦٦٧
	DIRECT ACTING SPASMOLYTIC	
٢٥.	Mebeverine Hcl ١٣٥mg Tablet	٣٣٣٣٣٣
	MOTILITY STIMULANT (PROKINETIC DRUG)	
٢٦.	Metoclopramide Hcl ٥mg/ml, (٢ml) IM or IV inj Ampoule	٧٧٧٧٨
٢٧.	Metoclopramide(as Hcl) inj ٥mg/ml (٢ml)Ampoule	
٢٨.	Metoclopramide (base) inj ٥mg/ml (٢ml)Ampoule	
٢٩.	Metoclopramide Hcl ١٠mg Tablet or Scored Tablet	
٣٠.	Domperidon as maleate ١٠mg Tablet (Anti emetic)	٤٤٤٤٤
٣١.	Domperidon base ١٠mg Tablet (Anti emetic)	
	RESPIRATORY SYSTEM	
٣٢.	Aminophylline hydrate ٢٢٥mg (s/r) Tablet	٤٤٤٤٤٤
٣٣.	Salbutamol (as sulphate) ٢mg Tablet	٣٣٣٣٣٣
	ALLERGIC DISORDERS	
٣٤.	Chlorpheniramine maleate ٤mg Tablet	٤٤٤٤٤٤
٣٥.	Diphenhydramine Hcl ٢٥mg Tablet	٤٤٤٤٤٤
٣٦.	Loratidine ١٠mg Tablet	٤٤٤٤٤٤
	RESPIRATORY STIMULANTS	
	MUCOLYTICS	
٣٧.	Bromhexine Hcl ٨mg tab	١٧٧٧٧٨
	ANTIPSYCHOTICS	
٣٨.	Chlorpromazine Hcl inj ٢٥mg/ml, (٢ml) Ampoule	١٣٣٣
٣٩.	Olanzapine ١٠mg Tablet	٨٨٨٨٩
٤٠.	Olanzapine ٥mg Tablet	٨٨٨٨٩
	DRUGS USED IN NAUSEA AND VERTIGO	
٤١.	Cinnarizine ٢٥mg Tablet	٤٤٤٤٤٤
٤٢.	Ondansetron as Hcl or as Hcl dihydrate inj ٢mg/ml (٤ml) Ampoule	٦٦٦٦٧
٤٣.	Ondansetron ٨mg lyophilisates oral Tablet	١١١١١١
٤٤.	One pocket contains : Aprepitant ١ cap: ١٢٥mg/cap Aprepitant ٢ cap: ٨٠ mg /cap	٢٢٢٢٢
	ANTIPILEPTICS	
٤٥.	Carbamazepine ٢٠٠mg Tablet	٤٤٤٤٤٤
٤٦.	Carbamazepine ٤٠٠mg (c/r) Tablet	١١١١١١
٤٧.	Sodium valproate ٢٠٠mg/٥ml Syrup	١١١١
٤٨.	Sodium valproate	٢٢٢٢٢٢
٤٩.	Sodium valproate ٢٠٠mg enteric coated tab.	
٥٠.	Sodium valproate	٦٦٦٦٧
٥١.	Sodium valproate inj (Powder) ٤٠٠mg Vial with ٤ml ampoule water For inj	١١١
٥٢.	Sodium valproate solution ٢٠٠mg/ml Drop	٨٨٩
٥٣.	Pregabalin ٧٥mg capsule	١٧٧٧٨

Cephalosporins		
٥٤.	Cefotaxime (as sodium salt) inj I.V. ١g vial + solvent water for injection(١٠ ml) (stability ٢٤ hr after reconstitution)	٤٤٤٤٤
٥٥.	Ceftriaxon as Sodium or as disodium salt ١g I.M. Injection + solvent ١٪ lidocaine Hcl	٦٦٦٦٧
٥٦.	Ceftriaxon as Sodium or as disodium salt ١g I.M. Injection + solvent ١٪ lidocaine Hcl	٢٢٢٢٢
Sulphonamide and trimethoprim		
٥٧.	Co-trimoxazole ٤٨٠mg Tablet	٨٨٨٨٨٩
٥٨.	Co-trimoxazole ٢٤٠mg/٥ml, Suspension	٤٨٨٨٩
٥٩.	Nitrofurantoin ١٠٠mg Tablet	١١١١١١
٦٠.	Nitrofurantoin ٢٥mg/٥ml oral solution	٦٦٧
ANTIPROTOZAL DRUGS		
٦١.	Metronidazole ٤٠٠mg Tablet	٨٨٨٨٨٩
٦٢.	Metronidazole ٥٠٠mg Tablet	٤٤٤٤٤
٦٣.	Metronidazole ٥mg/ml, (١٠٠ml) I.V. Infusion Vial	٣٣٣٣٣٣
٦٤.	Metronidazole ٢٠٠mg Tablet	٣٣٣٣٣٣
ANTIHELMINTHIC DRUGS		
٦٥.	Albendazole ٢٠٠mg chewable or plain Tablet	٢٢٢٢٢٢
THYROID HORMONES AND ANTITHYROID DRUGS		
٦٦.	Thyroxine sodium or anhydrous Levothyroxin Sodium tab ٥٠mcg.	٦٦٦٦٧
٦٧.	Thyroxine sodium or anhydrous Levothyroxin Sodium tab ١٠٠mcg.	١١١١١١
CORTICOSTEROIDS		
٦٨.	Dexamethasone ٥,٥mg Tablet	٦٦٦٦٧
٦٩.	Dexamethasone phosphate as di sodium salt or(as sodium salt) inj ٨mg/٢ml (٢ml Amp) IM , IV. IV infusion or intralesional	
٧٠.	Dexamethasone phosphate as di sodium salt or(as sodium salt) inj ٨mg/٢ml (٢ml vial) IM , IV. IV infusion or intralesional	
٧١.	Hydrocortisone as sodium (hydrogen succinate) eq. to ١٠٠mg hydrocortisone (I.M.,slow I.V.,I.V. Infusion) ٢ ml-Amp with ٢ml ampoule water for inj	٦٦٦٦٧
٧٢.	Hydrocortisone (hydrogen succinate) eq. to ١٠٠mg hydrocortisone (I.M.,slow I.V.,I.V. Infusion) vial with ٢ml ampoule water for inj	
٧٣.	Hydrocortisone (hydrogen succinate) eq. to ١٠٠mg hydrocortisone I.V ,I.M,inj:١٠٠mg -ACT-O-VIAL SYSTEM (SINGLE DOSE VIAL)	
٧٤.	prednisolone ٥mg Enteric Coated Tablet	١٣٣٣٣٣
٧٥.	Prednisolone ٥mg Tablet	
TREATMENT OF VULVAL AND VAGINAL DISEASES		
٧٦.	Clotrimazole ١٪ topical Cream	١٥٥٥٦
٧٧.	Clotrimazole	٥٥٥٥٦
٧٨.	Clotrimazole	٤٤٤٤٤
٧٩.	Miconazole nitrate ٢٠٠mg Vag. Suppository	٤٤٤٤٤
٨٠.	Miconazole nitrate ٢٠٠mg Vag.Ovules	
٨١.	Miconazole nitrate ٤٠٠mg Vag.Ovules	
٨٢.	Miconazole nitrate ٤٠٠mg Vag.Suppository	
ANTICOAGULANTS AND PROTAMINE		
٨٣.	Enoxaparin sodium ٦٠mg Injection (٦٠٠٠ IU anti Xa(anti thrombotic effect)) /٥,٦ml prefilled syringe S.C	١١١١١

٨٤.	Enoxaparin sodium ٤٠ mg (٤٠٠٠ IU anti Xa(anti thrombotic effect))/٠,٤ ml S.C/ intra arterial Injection prefilled syringe (intravasular i-e intra arterial line only in(extra corporeal circulation))	١٥٥٥٦
ANTIPLATELET DRUGS		
٨٥.	Clopidogrel ٧٥ mg	٥٥٥٥٥٦
DRUGS USED IN CHRONIC RHEUMATIC DISEASES		
٨٦.	Diclofenac sodium I.M. Inj ٧٥mg/ml (٣ml) Ampoule	٢٢٢٢٢٢
٨٧.	Ibuprofen ٢٠٠ mg Tablet	١٧٧٧٧٧٨
٨٨.	Mefenamic acid ٢٥٠ mg Tablet	٨٨٨٨٨٩
٨٩.	Mefenamic acid ٢٥٠ mg Capsule	
٩٠.	Naproxen ٢٥٠ mg Tablet	١١١١١١١
Disease modifying drugs		
٩١.	Infliximab ١٠٠ mg I.V inj Vial	١٣٣٣
٩٢.	Adalimumab ٤٠ mg/٠,٨ ml S.C injection prefilled syringe	١٠٠٠
٩٣.	Etanercept S.C ٥٠ mg pfs	١١١١
٩٤.	Etanercept S.C ٥٠ mg prefilled pen	
٩٥.	Etanercept S.C ٥٠ mg vial	
٩٦.	Etanercept S.C inj ٢٥ mg.vial	١١١١
٩٧.	Etanercept S.C inj ٢٥ mg PFS	
٩٨.	Atropine sulphate inj ٠,٦ mg/ml (١ ml Ampoule)	١٧٧٧٨
٩٩.	Ephedrine Hcl inj ٣٪ ٣٠ mg / ml, slow I.V. injection ١ ml ampoule (limited amount)(hypotension prevention in epidural/spinal anaesthesia) لا لمعتسب الا بعد افيفخظ	١٠٠٠
CHEMOTHERAPY OF CANCER AND IMMUNOSUPPRESSION		
CHEMOTHERAPY OF CANCER		
Alkylating agents		
١٠٠.	Chlorambucil ٢ mg Tablet	٤٤٤٤
١٠١.	Cyclophosphamide ٥٠ mg Tablet	٣٣٣٣
١٠٢.	Dacarbazine ٢٠٠ mg inj (I.V. Infusion and Intra-arterial perfusion) Vial Note: the drug after reconstitution and during infusion should be kept out of light	٣٣٣
١٠٣.	Melphalan ٢ mg Tablet	٤٤٤٤
١٠٤.	Temozolomide ٢٠ mg capsule	١١١١
١٠٥.	Temozolomide ١٠٠ mg capsule	٢٢٢٢
١٠٦.	Bendamustine hydrochloride inj ١٠٠ mg vial powder for reconstitution	١١١
Antimetabolites		
١٠٧.	Cytarabine injection ١٠٠ mg I.V. S.C, intrathecal vial	٢٤٠٠
١٠٨.	Cytarabine ١ g vial I.V. S.C,intrathecal (as a powder or as a solution)	٤٤٤٤
١٠٩.	Fluorouracil ٢٥٠ mg Injection (٥ FU)	٤٦٦٧
١١٠.	٥-Fluorouracil inj ٥٠٠ mg/١٠ ml Vial	٤٠٠٠
١١١.	٦ - mercaptopurine ٥٠ mg Tablet	٦٦٦٦٧
١١٢.	Methotrexate ٢,٥ mg Tablet	٤٤٤٤٤
١١٣.	Methotrexate inj ٥٠ mg / ٥ ml Ampoule	٤٤٤٤
١١٤.	Methotrexate inj ٥٠ mg / ٥ ml Vial	
١١٥.	Methotrexate inj ٥٠ mg (Lyophilized) ٥٠ mg/vial	

116.	Methotrexate 500 mg/50ml(vial of 50ml),concentrated for solution for infusion ,I.V,I.M,Intrathecal and Intraventricular use	444
	Antibiotics	
117.	Daunorubicin 20 mg I.V. Injection (Cerubidin Hcl)	444
118.	Doxorubicin Hcl 10 mg I.V. inj powder / Vial	777
119.	Doxorubicin Hcl 10 mg I.V. inj (50ml solution)Vial	
120.	Doxorubicin Hcl 10 mg rapid dissolution I.V. inj powder/ Vial	
121.	Doxorubicin Hcl 50 mg I.V. inj powder / vial	889
122.	Doxorubicin Hcl 50 mg I.V. inj (250ml solution in vial)	
123.	Doxorubicin Hcl 50 mg rapid dissolution I.V. inj powder / Vial	
124.	Mitomycin 10 mg I.V., bladder instillation Injection	222
125.	Mitoxantrone as Hcl 2 mg/ml inj (10 ml vial)	111
126.	Epirubicin Hcl 50 mg (50 ml vial)	111
127.	Epirubicin Hcl powder for reconstitution 50 mg vial	
128.	Doxorubicin Hcl (pegylated liposomal)conc.for i.v infusion 2 mg/ml(10 ml vial)i.e inj pegylated Doxorubicin Hcl 2 mg /ml incapsulated in liposomes	222
	Vinca alkaloids and etoposide	
129.	Etoposide 50 mg Capsule	1111
130.	Etoposide 100 mg Capsule	1111
131.	Etoposide inj. 20 mg/ml, 50ml or 100 mg/50ml Vial	1778
132.	Etoposide inj. 20 mg/ml, 50ml or 100 mg/50ml Ampoule	
133.	Vincristine sulphate Injection 1 mg (I.V.,I.V. infusion not intrathecal) I.V. only	2222
	Enzymes	
134.	(L-asparaginase) 10000 IU I.V. I.M. inj (I.V. route with isotonic glucose water or physiological solution)(crisantaspase)	222
	Miscellaneous agents	
135.	Cisplatin inj 50 mg I.V. infusion or Cisplatin inj 50 mg/50 ml I.V. infusion Vial	1000
136.	Carboplatin inj 100 mg/ml (50ml) Vial i-e 500 mg/50ml	777
137.	Capecitabine 500 mg tablet	44444
138.	Hydroxyurea 500 mg Capsule	55556
	Hormones and antagonists	
139.	Anastrozole tab 1 mg.	12222
140.	Tamoxifen as citrate 20 mg Tablet	26667
141.	Bicalutamide 50 mg tablet	2222
142.	Abiraterone acetate 200 mg tab	1111
	Drugs that alter immune responses (Drugs affecting the immune responses)	
143.	Azathioprine 50 mg Tablet	44444
144.	Cyclosporine (Microemulsion) 100 mg Capsule (limited amount)	4444
145.	Cyclosporine (Microemulsion)100 mg/ml oral Solution	1111
146.	Interferon alfa-2a (Recombinant) 9 million units prefilled syring (HSA free solution) Injection	127
147.	Interferon alfa 2b (Recombinant) 18 MIU (1 dose x 3 MIU) S.C Multi dose self inj pens (HSA free solution)	111

148.	Peginterferon alfa 2a inj (Recombinant) 180 mcg/1 ml solution 1 ml-vial (Human serum albumin free) (1 ml) Vial	4444
149.	Peginterferon alfa 2a (Recombinant) 180 mcg/0.9 ml prefilled syringe	
150.	Peginterferon alfa 2a (Recombinant) 130 mcg/1 ml solution (Human serum albumin free) (1 ml) Vial	778
151.	Peginterferon alfa 2a (Recombinant) 130 mcg/0.9 ml solution (Human serum albumin free) prefilled syringe	
152.	Recombinant Interferon Beta. 1b . inj.Vial of 0.3 mg (0.6 million IU).(s.c)	2222
153.	Interferon Beta 1a 30 mcg (1 million I.U) vial (I.M)	2222
154.	Interferon Beta 1a 30 mcg (1 million) I.U / 0.9 ml pre-filled syringe solution for I.M. inj.	1333
155.	Recombinant interferon Beta 1a inj 12 million I.U (44 mcg) PFS	1333
156.	Imatinib as mesylate (Protein – Tyrosine kinase inhibitor) 100 mg Capsule	27778
157.	Mycophenolate mofetil 200 mg Tablet	88889
158.	Imatinib as mesylate (Protein – Tyrosine kinase inhibitor) 400 mg tab	33333
159.	Imatinib as mesylate (Protein – Tyrosine kinase inhibitor) 400 mg Capsule	33333
160.	Tacrolimus 1 mg Capsule	8889
161.	Tacrolimus prolonged release 3 mg hard gelatin cap.	8889
162.	Tacrolimus 200 mcg Capsule	2222
163.	Mycophenolic acid as sod.Salt i.e Mycophenolic acid as mycophenolate sod.360 mg Tablet	44444
164.	Rituximab(Recombinant)100 mg/10 ml-Vial	1111
165.	Thalidomide 200 mg cap	13333
166.	Thalidomide 200 mg tab	13333
167.	Everolimus 10 mg tab	1006
168.	Erlotinib as Hcl 150 mg Tablet	1033
169.	sunitinib (as malate) 200 mg cap	911
170.	Peginterferon alfa 2b (Recombinant) 200 mcg / 0.9 ml when reconstituted-singl dose vial (without blood addatives) s.c injection	222
171.	Dasatinib as monohydrate 100 mg tab	1667
172.	Nilotinib as Hcl monohydrate 200 mg cap	3333
173.	Nilotinib as Hcl monohydrate 150 mg cap	3333
174.	sorafenib (as tosylsate) 200 mg tab	2222
175.	Lenalidomide 10 mg tablet	667
176.	Lenalidomide 10 mg capsule	667
177.	Lenalidomide 20mg tablet	667
178.	Lenalidomide 20mg capsule	667
179.	Natalizumab 20 mg/ml 10 ml injection	006
	DRUGS USED IN NEUTROPENIA	
180.	Filgrastim 300 mcg(300 MU) /1 ml S.C/I.V infusion inj (solution) Vial	11111
181.	Filgrastim 300 mcg / 0.9 ml S.C/ I.V infusion inj (solution) prefilled syringe	11111
182.	Lenograstim 33.6 million IU (263 µg) powder in vial	11111

TAXANE GROUP		
١٨٣.	Docetaxel ٤٠mg/ml (٠,٠ml vial) inj	٤٦٧
١٨٤.	Docetaxel ١٠mg/١ml ٧ml vial	٤٦٧
١٨٥.	Docetaxel ٧٠mg/١ml, ١ml vial	٤٦٧
١٨٦.	Docetaxel ١٠mg/١ml, ٤ml vial	١٣٣
١٨٧.	Docetaxel ٧٠mg/١ml, ٤ml vial	١٣٣
CYTOSTATIC TOPOISOMERASE (١) INHIBITOR		
١٨٨.	Irinotecan Hcl or Hcl Trihydrate I.V infusion : ٧٠mg/ml (٠ml-vial)	٥٥٦
Others		
IMMUNOLOGICAL PRODUCTS		
vaccines & Antisera		
١٨٩.	Human Rabies Immunoglobulin syringe-single dose	٤٤٤
١٩٠.	Tetanus Immunoglobulin Ampule -single dose	١١١١